
Kitap Eleştiri ve İncelemesi: Kaplan Anne'nin Zafer Marşı

Üstün Zekâlılar Eğitimi ve
Yaratıcılık Dergisi, 3(1), 51-60
Nisan 2016
<http://jgedc.org>

© Genç Bilge Yayıncılık
<http://gencbilgeyayincilik.com>

Merve TOPAL¹ & Hasan Said TORTOP²

Makale Alış: 26 Aralık 2015

Makale Kabul: 19 Mart 2016

Öz

Amy Chua'nın kaleme aldığı Kaplan Anne'nin Zafer Marşı; üstün yetenekli çocuk yetiştirme konusunda katı ve tavizsiz kurallara sahip bir yol izleyen Çinli Anne'nin mücadelesini anlatmaktadır. Amy Chua, bu mücadeleyi bizlere aktarıırken akıcı bir dil kullanmakta, yaşananları açık ve eğlenceli bir şekilde kaleme almaktadır. Aynı zaman da Batı ile Doğu'nun çocuk yetiştirme konusunda ki farklılıklarına da değinmektedir. Kaplan Anne, çocuk yetiştirmek dâhil her şeyin mükemmel olması için çalışmakta ve iki kızını da yetiştirirken uyguladığı bu sert kurallara sahip yöntemin dışında kendisi de en az çocukları kadar çaba sarf etmektedir. Fakat kullanılmış olduğu bu katı yöntem, ebeveyn-çocuk ilişkisinin nasıl olması gerektiğine dair tartışmalara neden olmaktadır. Bu çalışma da ise Kaplan Anne'nin bu yöntemi üstün yetenekli çocukların eğitimi açıdan incelenmektedir.

Anahtar kelimeler

üstün yetenek, üstün zekâlılık, kitap incelemesi

¹ ÜYÜKEP Mentörü, Bülent Ecevit Üniversitesi Özel Eğitim Hizmetleri Uygulama ve Araştırma Merkezi, Zonguldak, Türkiye, uyukepmentor@gmail.com

² Bülent Ecevit Üniversitesi Özel Eğitim Hizmetleri Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü, Zonguldak, Türkiye, hasansaid@yahoo.com

Yazar: Amy CHUA
Çeviren: Yeşim DERVİŞOĞLU
Yayınevi: Sistem Yayıncılık
Basım Yılı: 2013
Sayfa Sayısı: 256
ISBN: 978-975-322-656-1

Üstün yetenekli çocukların eğitiminde en çok karşılaşılan sorun içeren cümle “Çocuğum mutlu olsun, başka bir şey istemiyorum” cümlesidir (David, 2013). Bu yaklaşım ile aileler aslında mutluluk kavramına baktıkları boyut itibariyle bir anlam katmaktadırlar. Yeteneğin gelişimi ve anlamı kültürden kültüre, bölgeden bölgeye değişmekte olduğu için yeteneğe giden yolda da uygulanan aile yaklaşımları da değişmektedir. Aile otorite stili kavramı Baumrind (1968) tarafından ortaya atılarak üç tip aile stili önerilmiştir. Bunlar serbest bırakıcı (permissive), baskıcı (authoritarian), özerk (authoritative) şeklindedir. Bu aile otorite stilleri, ailenin isteği ve çocuğunu bu isteğe yanıt verme açısından iki boyutlu bir yapı olarak gösterilmiştir. Doğu ve Ortadoğu (Araplar) toplumları aile yapısı açısından batı toplumlarına göre biraz daha otoriter (yetkeci)

toplumlardır (Dwairy, 2004). Bu kitap aslında üstün yeteneğin gelişiminde aile stillerinin irdelenmesi üzerine yazılmış bir kitaptır denebilir. ABD’de önemli bir üniversitede profesör olan Çinli profesör Amy Chua’nın kaleme aldığı bu kitap kendi kültüründe yeteneğin nasıl gelişmesi gerektiği ile ilgili geleneğe ve tecrübeye dayalı bir hikayeyi ortaya koymaktadır. Kitaptan bazı alıntılarla yetenek gelişimi ile ilgili yaklaşımına ilişkin ortaya konulan düşünceleri üstün yetenekliler eğitimi açısından bu makalede incelenecektir.

“...Yine de Batılı ebeveynler disiplinli ve sıkı olduklarını zannettikleri zaman bile, genellikle Çinli annelere yaklaşmıyorlar. Örneğin kendilerinin çocuk yetiştirme konusunda sıkı olduğunu düşünen arkadaşlarım, enstrüman çalan çocuklarına, günde otuz dakika pratik yaptırıyorlar. En fazla bir saat. Bir Çinli anne için, ilk bir saat en kolay kısmı. Esas zoru ikinci ve üçüncü saatler oluyor.” (Sayfa 18)

Geleneksel eğitim paradigması içerisinde yer alan disiplin anlayışının sıkı kurallar, ödül ceza sistemlerinin katı olarak uygulanışı durumunun hala devam etmekte olduğu yukarıdaki ifadelerde görülmektedir. Çin geleneğindeki aşırı disiplin anlayışında ailenin başat rolü açık açık ortaya konulmuştur. Ancak üstün yetenekliler eğitiminde disiplin yerine öz-disiplinin geliştirilmesine kuramsal temelde (bireysel katalizör, bilişsel olmayan bireysel faktörler gibi) önem verilmesi gerektiği vurgulanmaktadır (Gagne, 2004; Renzulli, 1978, 2005; Tannenbaum, 1983). Ülkemizde öz-düzenleme becerilerinin geliştirilmesi müfredat bileşeni olarak ele alan tek program ÜYÜKEP programıdır. ÜYÜKEP programında özdüzenleme becerilerinin eğitiminde, öğrencinin kendi ödül-ceza sistemini oluştururken özdisiplinin artırılması mentörleri aracılığı (dolaylı ve rol model olarak) ile yapılmaktadır (Tortop, 2015a). Kitapta da anlatıldığı gibi annenin doğrudan disiplinde görev alması onun ile çocuk arasında ciddi travmaların da oluşmasına neden olabilir.

“...50 Amerikalı anneyi ve 48 Çinli göçmen anneyi kapsayan bir araştırmada, Batılı annelerin neredeyse %70’i “akademik başarıyı vurgulamak çocuklar için iyi değil,” ya da “ana babaların, öğrenmenin eğlenceli olması gerektiği konusunda gayret göstermeleri gerekir,” demiş. Aksine, Çinli annelerin aşağı yukarı %0’i aynı şekilde düşünmüş. Onun yerine, Çinli anneler çocuklarının “en iyi” öğrenci olabileceğini, “akademik başarının, çocuk yetiştirmedeki başarıyı yansıttığını,” ve çocuklar okulda üstün başarı göstermediği takdirde bunun bir “sorun” olduğunu ve bunun, ebeveynlerin “işini doğru yapmadığını” gösterdiğini söylemişler...” (Sayfa 19). *“...Başka araştırmalar, Çinli ana babaların, Batılı ebeveynlere göre çocuklarını her gün yaklaşık on kat daha fazla derslerine çalıştırdığını gösteriyor.”* (Sayfa 19). *“...Siz’in tipik futbola aşırı zaman ayıran Batılı*

annenizin aksine, Çinli anne şuna inanır: (1) Dersler her zaman önceliklidir; (2) A-eksi, kötü bir nottur; (3) Çocuklarımız sınıf arkadaşlarına göre matematikte iki sınıf önde olmalıdır; (4) Çocuklarınıza asla başkalarının yanında iltifat etmemelisiniz; (5) Çocuğunuz bir öğretmen ya da koç ile anlaşmazlığa girerse, siz daima öğretmen ya da koçtan yana olmalısınız; (6) Çocuklarımızın yapmaya izinleri olacak tek aktiviteleri, sonunda bir madalya alacakları türden olmalıdır ve (7) O madalya altın olmalıdır.” (Sayfa 19). “...Karnelerimizin mükemmel olması gerekiyordu; arkadaşlarımız B aldığı için ödüllendirilirken bizim A- almamız kabul edilemez bir durumdu. Sekizinci sınıfta bir tarih yarışmasında ikinci oldum ve ailemi ödül törenine çağırdım. Tüm yönleriyle en iyi öğrenci olarak Kiwanis ödülünü başkası almıştı. Babam bana daha sonra, “Asla, bir daha asla beni böyle rezil etme,” demişti.” (Sayfa 30-31).

Üstün yetenekliler eğitiminde, bireyin akademik başarısının düşük olma durumu “beklenmedik başarısızlık” olarak adlandırılmalıdır. Beklenmedik başarısızlık üstün yetenekliler eğitiminde ciddi sorunlardan biridir (Sak, 2010). Ancak bu durumun sadece aileden kaynaklandığı ile ilgili açıklama getirme doğru bir yaklaşım olamaz. Beklenmedik başarısızlığın oluşmasında, okuldan, arkadaş ortamından, çocuğu öz-düzenleme becerilerini kazanamamasından, motivasyon ve dikkat problemlerinden kaynaklanan bir çok neden bulunabilir. Bunun yanında Stenberg gibi önemli kuramcıların da görüşlerinde yer aldığı üzere okullardaki daha çok analitik zekâyı geliştirici eğitim yerine yaratıcı ve pratik zekâyı geliştirici eğitim verilmelidir (Tortop, 2015b). Yine akademik başarı ile ilişkilendirilerek verilen “asla beni böyle rezil etme, en iyi olan ödülü al” şeklindeki bir yaklaşım üstün yetenekli çocuklar için hedef belirlemeleri konusunda onları teşvik edici olabilir, ancak üstün yetenekli çocuklarda karşımıza çıkan olumsuz mükemmeliyetçilik durumunun da oluşmasına neden olabilir. Ben durumu ifade eden cümleler aşağıda da yer almaktadır.

“...Ben Amerikan annelerin, çocuklarına en basit şeylerde bile bolca övgü yağdırmalarını izlerken –bir şeyler karalamaları ya da bir sopa sallamaları gibi- Çinli annelerin Batılı akranlarına göre şu iki artlarının olduğunu gördüm: (1) Çocukları için daha büyük hayalleri ve (2) Ne kadar gelişebileceklerine dair çocuklarına daha büyük bir inançları.” (Sayfa 22). “Üniversitelere başvuru zamanı geldiğinde bana, ailemle yaşayacağımı ve (zaten çoktan kabul edildiğim) Berkeley’ye gideceğimi söyledi –ve bu konu da burada kapanmıştı- öyle farklı üniversitelerin kampüslerini gezip zor seçimler yapmak gibi bir durumum yoktu...” (Sayfa 32). “Çinli bir çocuk B alırsa –ki bu asla olmaz- önce bağırsık çağırış, sonra da saç yolma seansları gerçekleşir. Üzüntüden harap olmuş Çinli anne onlarca, belki de yüzlerce test

alır ve çocuğun notu A'ya çıkana kadar oturup onu çalıştırır. Çinli ebeveynler çocuklarından mükemmel notlar beklerler, çünkü çocuklarının o notu alabileceğine inanırlar. Eğer çocuk en iyi notu almazsa Çinli ebeveyn bunun, çocuğun yeterince çalışmadığından kaynaklandığını düşünür. Bu yüzden standardın altındaki performansın çözümü daima suçlama, cezalandırma ve utandırma yolundan geçer...” (Sayfa 67)

Üstün yetenekli çocukların yetiştirilmesinde -birçok üstün yeteneklilik kuramında da çevresel faktör olarak yer alan- yaratıcılığı teşvik eden ve yeşerten özgür, kabul edici, bağımsız düşünmeyi geliştiren, destekleyici bir ortamın (aile, arkadaş, okul gibi) olması gerektiğidir. Ancak kitapta bu tür aile ortamlarının tamamen kültürden kaynaklanan bir durum olduğu vurgusu yapılmaktadır. Gerçekten de yaratıcılığı teşvik eden, özerk bir aile ortamında büyüme ile üstün yeteneklilik olgusunun ortaya çıkışı arasında bir ilişki bulunmakta mıdır? Kitap bu soruyu okuyucularına sordurmaktadır. Aile stilleri ile ilgili ilk kuramsal çalışmaları yapan Baumrind (1968) aile stillerini serbest bırakıcı (permissive), baskıcı (authoritarian), özerk (authoritative). Yapılan çalışmalar en fazla zararlı aile stiline serbest bırakıcı aile stili olduğunu, özerk aile stiline ise en yararlı (bilhassa öğrenme ve çalışma alışkanlık ve becerilerinin kazandırılmasında) aile stili olduğu belirtilmektedir (Gross, 1989; Boveja 1998). Üstün yetenekli çocukların ailelerinin daha çok özerk aile stiline oldukları görülmektedir (Dwairy, 2004). Bunun karşısında otoriter aile stiline üstün yetenekli çocukların eğitiminde hiç tercih edilmeyen bir aile stili olduğu belirtilmektedir. Bu aile stili ile üstün yetenekli çocuğun düşük özsaygısı, aileye karşı olumsuz tutum, depresyon eğilimi, kaygı değişkenlerle ilişkinin olduğu bulunmuştur (Dwairy, 2004).

“...Çin kültüründe çocukların ebeveynlerini sorgulaması, onlara karşı gelmesi ya da cevap vermesi, akıllarına bile gelmez. Amerikan kültüründe kitaplardaki çocuklar, TV programlarındakiler ve filmdelikiler bazı cevaplılıklarıyla ve özgür tutumlarıyla sürekli puan topluyorlar...” (Sayfa 38)

Kitabın birçok yerinde aşırı disiplin temelinde en mükemmel performansı göstermesinin gerektiği vurgusu çocuğa gösterilmektedir. Bunlardan bir tanesi aşağıda verilmiştir. Dikkat edilirse yine ödül ceza sisteminin kurucusu annedir.

“...Doğruyu söylemem gerekirse, benim Sophia'nın annesi olmam onun için her zaman eğlenceli değildi. Sophia'ya göre, o pratik yaparken ve ben onun başındayken ona resmen söylediğim şeylerden üçü şu:

- 1. İnanmıyorum, gittikçe daha kötü çalyorsun.*
- 2. Üçe kadar sayacağım, sonra müzikalite istiyorum!*

3.Eğer bir sonraki MÜKEMMEL olmazsa, BÜTÜN OYUNCAKLARINI ALIP YAKACAĞIMI!” (Sayfa 42). “Çinli ana babalar, ‘bir şeyi çok iyi yapana kadar, o senin için eğlenceli değildir,’ anlayışına sahiptirler. Herhangi bir şeyde iyi olmak için çalışmak gerekir ve çocuklar asla tek başına çalışmak istemezler; işte bu yüzden onlara seçme şans vermemek gerekir.” (Sayfa 43)

“...Artık biliyorum ki ana babanın çocuğunu ayırması kötü ve zehirleyici. Ama Çinlileri savunmam gerekirse, burada iki ana nokta var: Birincisi, ebeveynlerin çocuk ayırması konusu her kültürde vardır, olabilir... İkincisi, anne babaların yaptığı mukayeselerin tümünün gücendirici ve haksız olduğuna inanmıyorum. Jed beni sürekli olarak, Sophia ve Lulu’yu karşılaştırdığım için eleştiriyor. Ve Lulu’ya şöyle şeyler söylediğim de doğru: “Ben Sophia’ya bir şey yapmasını söylediğimde, hemen yapıyor. İşte bu yüzden o bu kadar çabuk gelişme kaydediyor...”” (Sayfa 58)

Ayrıca ailenin, çocuklarını yetiştirirken çocuğun ilgi ve isteklerine önem vermeden kararlar verdiklerinin gösteren örnekler kitapta yer almaktadır.

“Çinli ebeveynler çocukları için her şeyin en iyisini bildiklerini düşünürler ve bu yüzden çocuğun tüm istek ve seçimleri onlar için önemsizdir.” (Sayfa 68) “...Şok olmuştum. Bayan Tanaka’nın özel stüdyosu kimseye açık bir yer değildi ve bununla nam salmıştı; oraya girmek neredeyse imkansızdı. İnanılmaz heyecanlandım ve çok hızlı bir şekilde düşünmeye başladım. Lulu için asıl istediğim şey çok iyi bir öğretmendi; Üniversite-Öncesi Program o kadar da umurunda değildi. Bayan Tanaka’yla çalışmanın, her haftasonu arabayla New York’a gitmek anlamına geldiğini biliyordum. Ayrıca Lulu’nun nasıl tepki vereceğinden de emin değildim. Hemen o an, Lulu’nun adına, teklifi kabul ettim.” (Sayfa 155-156). “...Tabii Lulu’nun seansları daima karşılıklı tehdit, şantaj ve zorbalıkla geçiyordu.” (Sayfa 53). “...Bir saat boyunca yalnızca artikülasyon odaklı (notaların netliği) çalışırdık, sonra bir saat tempo (metronom ile), sonra bir saat nüanslar üzerine (yüksek, alçak, kreşendo, dekresendo), sonra bir saat daha müzikal çizgileri oluşturma vesaire vesaire üzerine çalışırdık. Haftalarca, gece geç saatlere kadar her gün çalıştık. Çatal dilimi hiç sakınmadım ve Sophia’nın gözleri yaşlarla dolduğunda ona daha da sert davrandım.” (Sayfa 73). “Piyanonun başında Lulu beni pişman etti. Yumruklar ve tekemeler atarak çarpınmaya başladı. Notaları alıp paramparça etti. Notaları tekrar bir araya getirip yapıştırdım ve plastik bir dosyaya koydum, bir daha parçalayamasın diye. Sonra Lulu’nun bebek evini arabaya koydum ve ertesi güne kadar “Küçük Beyaz Eşek”i mükemmel çalmazsan o bebek evini parça parça (fakirlere

yardım sağlayan) Kurtuluş Ordusu'na bağışlayacağımı söyledim. O sırada Lulu: "Hani Kurtuluş Ordusu'na gidecektin? Niye hala buradasın?" dedi. Ona öğle yemeği, akşam yemeği, Noel ve Hanukkah hediyeleri vermeyeceğimi ve iki, üç, dört yıl boyunca doğum günü partisi yapmayacağımı söyleyerek onu tehdit ettim. Hala yanlış çalmaya devam edince ona bilerek kendini sinir krizine soktuğunu, çünkü aslında içten içe başaramayacağından korktuğunu söyledim. Ona tembelliği, ödlekligi, ümitsizliği ve kendine acımayı bırakmasını söyledim." (Sayfa 76). "...Yalnızca bir sorun vardı: pratik yapma sorunu. Evde kızlar piyano ve keman çalışmalarını bir gün bile aksatmıyorlardı. Hatta doğum günlerinde ya da hasta oldukları (Advil) veya diş ameliyatı oldukları (Kodeinli Tylenol-3) günlerde bile. Seyahatte de niye bir gün atlasınlardı ki? Ama annem ve babam bile bu davranışuma kızıyorlardı..." (Sayfa 100). "...Florence çocukluk yıllarını, keyfine varılması gereken geçici yıllar olarak görüyordu. Ben ise çocukluğun, karakter oluşturmak ve geleceğe yatırım yapmak için bir eğitim dönemi olarak görüyordum. Florence her zaman kızlarla teker teker bir koca gün geçirmek istiyordu; bunun için bana yalvayordu. Ama benim hiçbir zaman onların kendilerine ayırmasına izin vereceğim bir koca günüm yoktu. Ödev yapıp, özel öğretmenleriyle Çince konuşmaktan ve enstrümanlarıyla pratik yapmaktan başka pek bir şeye zamanları kalmıyordu..." (Sayfa 109). "...Her ne kadar haksız da olsa bayan Kazınczy bir öğretmendi, bir otorite figürüydü ve Çinlilerin ilk öğrendiği şeylerden biri de, otoriteye saygı göstermekti. Ne olursa olsun, annene, öğretmenlerine ya da büyüklerine karşı çıkmazdın..." (Sayfa 164)

Üstün yetenekli çocukların yeteneklerinin gelişmesinde disiplinin önemini içeren cümleler aşağıdaki alıntılarda yer almaktadır. Yazar okulda harcanan zamanın bir kısmının boşuna zaman harcamak olduğunu düşünmektedir. Üstün yetenekli öğrencilerin yetenek gelişimi sath-ı mailine çekildiklerinde derslerin birçoğunu gereksiz olarak gördükleri ve sıkıldıkları, bunun için ise genişletme menüleri adı verilen eğitimsel stratejiler uygulanması gerektiği vurgulanmaktadır (Tortop, 2015b). Ancak bu etkinlikler yine o ders ile ilgili olmalıdır. Bu yüzden aşağıda belirtilen durumun çok doğru bir yaklaşım olduğu söylenemez.

"...Lulu'nun en çok nefret ettiği şeylerden biri de, ona daha fazla keman çalıştırayım diye onu okuldan erken almamdı. Lulu'nun okulunda zamanı çok fazla boşa harcıyorlar gibi geliyordu bana. O yüzden, haftada birkaç kez okuluna, onu resitale ya da elemelere hazırlamam gerektiğine dair bir not yazıp, Lulu'yu öğle saatinde ya da beden eğitimi dersinde alırdım. Bazen öğle teneffüsünü, artı iki teneffüsü daha ekleyip ve mesela sınıfın inek çanı çaldığı bir müzik dersini ya da Cadılar Bayramı için süsleme yaptıkları resim

dersini de alıp, iki saatlik bir boşluk bile yaratabiliyordum. Lulu'nun beni okulunda gördüğü her an tüylerinin diken diken olduğunu anlayabiliyordum. Ve her seferinde sınıf arkadaşları da bana garip garip bakıyorlardı ama o zamanlar Lulu on bir yaşındaydı, dolayısıyla, hala ona sözümü geçirebiliyordum...” (Sayfa 182)

Annenin çocuğunu disipline etmesi ile ilgili kullandığı yaklaşım ve tehditler modern toplum bağlamında yapılacak son noktadaki tehditleri içermektedir. Bunların örnekleri aşağıdaki cümlelerde verilmiştir.

“...”Ona, bir kız evlat olarak bir yüz karası olduğunu söyledim ve o da: “Biliyorum, biliyorum. Daba önce söylemiştin,” dedi. Ona çok yemek yediğini söyledim (“Yeter. Hastasın sen.”) Onu hepsi birinci nesil Asyalı çocuklar olup asla anne ve babalarına karşı gelmeyen Amy Jiang, Amy Liu ve Harvard Wong’la karşılaştırdım. Ona neyi yanlış yaptığımı sordum. Yeterince disiplinli mi degıldim? Ona fazla mı verici davranmıştım? Onun, kendisine kötü örnek olan çocuklarla arkadaşlık etmesine mi izin vermişim? (“Sakın arkadaşlarıma hakaret etmeye kalkışma.”) Ona Çin’den üçüncü bir çocuğu evlat edinmeyi düşündüğümü söyledim. Keman çalmasını söylediğimde çalar, hatta belki de keman ve piyanonun üzerine bir de çello çalardı.” (Sayfa 187)

Yazarın yine batı medeniyeti ve anlayışı üzerindeki sorgulayıcı tavrı ve düşünceleri aşağıda verilmiştir. Çocuğun yapmak istemediği ve nefret ettiği şeyleri yapmaması, hoşuna giden şeyleri yapması şeklindeki yaklaşım eleştirilmektedir. Çoğu üstün zekâlı çocuğu olan ailelerin de şikayet ettiği bu durum ülkemizde de rastlanmaktadır (Tortop, Aile Görüşmesi, 2016). Bu durumun aşırı hale getirilmesi “maymun iştahlılık” olarak benzetilebilecek alandan alana atlama ama hiçbir alanda sebat göstermeme durumu olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak tüm üstün zekâlılık kuramlarında alanda derinleşme söz konusudur. Yapamıyorum, olmuyor gibi bir yaklaşım çocuğu o alana ilerlemesine engel olmaktadır.

“... Kapının kenarında duran –ilk defa son anda geride bırakmaya karar verdiğimiziz- Lulu'nun kemanını düşünmek dabi saatlerce, yıllarca verdiğimiz çabalar, savaşlar, dayandığımız zorluklar ve üzüntüleri hatırlatıyordu bana. Aynı zamanda, gelecekte olacaklara da korkuyla baktığımı fark ettim. Anladım ki bu, Batılı ebeveynlerin ruh hali olmalı; bu yüzden çocuklarının zor entriümanları bırakmalarına izin veriyorlar. Amaç ne? Eğer çocuğunuz bir şeyi sevmiyorsa, nefret ediyorsa, onu zorlamanın anlamı ne? Çinli bir anne olarak asla böyle bir düşünceye sahip olamayacağımı biliyordum.” (Sayfa 222). *“...Annem yüzünden de olabilir. Benim için o hep gerçek bir Çinli*

anne olacak. Büyürken, hiçbir şey onun için yeterince iyi değildi. (“Birinci oldum diyorsun ama aslında birinciyle berabere kaldın değil mi?”) Öğretmen kibarca artık sınıra dayandıklarını söyleyene kadar Cindy ile günde 3 saat piyano çalışırdı. Ben profesör olup onu bazı konuşmalarına çağırdığımda dahi, herkes ne kadar iyi bir iş çıkardığımı söylerken o, acımasızca doğru yorumlar sunardı. (“Çok heyecanlanıp hızlı konuşuyorsun. Sakin olmaya çalışsan, daha iyi olacak.”) (Sayfa 224)

Bir annenin kaleminden ortaya çıkan üstün yeteneğin ortaya çıkışında annenin ne kadar önemli bir faktör olduğu düşüncesi üstün yetenekliler eğitimi ile ilgili çalışmaları da desteklemektedir. Anneler çocuğundaki gelişmeleri en iyi şekilde gözlemleyebilecek kişilerdir. Babaların ve annelerin çocuklarındaki üstün zekâlılık potansiyeline bakışlarındaki farklılık da buradan gelmektedir (Cornell, 1983).

Yazar kitabın ilerleyen bölümlerinde kendisinin geleneksel bağlam ile getirdiği eğitimsel yaklaşımda bir çocuğunda kendini zorlayan durum ile ilgili getirdiği batı ve doğunun eğitimsel yaklaşımlardaki uzlaşısı ile formülize ettiği yöntem oldukça dikkat çekicidir. Bu yöneme kadar 18 yaş yani çocuğun kendi kararlarını alıncaya kadar olan dönemde kendi kültürlerinde olan eğitimsel yaklaşımın kullanılması daha sonra ise batının yöntemlerinin kullanılması. Bunu yazar aşağıdaki cümlelerle ifade etmiştir.

“... “Melez bir yöntem takip etmeye karar verdim” dedim. “İki dünyanın da en iyisi. Çocuğun güven kazanması, mükemmeliğin değerini anlaması için 18 yaşına kadar Çin yöntemi, sonra da Batılı yöntem. Her birey kendi yolunu bulmalıdır,” diye ekledim.” (Sayfa 237-238)

Sonuç

Kaplan Anne'nin Zafer Marşı kitabı üstün yetenekli bireylerin eğitiminde aşırı serbestlik ve özgürlük ile çocukta meydana gelebilecek sorunlu durumların çözümünde eleştirel olarak ailelerin okumasına sunulabilecek bibliyoterapi uygulamalarında kullanılabilir bir kitap olabilir. Ancak bu makalede üstün yetenekliler eğitiminde kanıt temelli olarak sunulan eleştiriler de okuyucular

Kaynaklar

- Baumrind, D. (1968). Authoritarian vs. authoritative parental control. *Adolescents*, 3, 255-272.
- Boveja, M.E. (1998). Parenting styles and adolescents' learning strategies in the urban community. *Journal of Multicultural Counseling and Development*, 26, 110-119.
- Buri, J.R. (1991). Parental Authority Questionnaire. *Journal of Personality and Social Assessment*, 57(1), 110-119.
- Cornell, D. G. (1983). Gifted children: The impact of positive labeling on the family system. *American Journal of Orthopsychiatry*, 53, 322–336.

- David, H. (2013). Who is to be treated when there are two gifted siblings who need counseling?. *Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 1-9.
- Dwairy, M. (2004). Parenting styles and mental health of Arab gifted adolescents. *Gifted Child Quarterly*, 48, 275-286.
- Gross, J. (1989). *Psychology and Parenthood*. Philadelphia: Open University Press.
- Renzulli, J. S. (1978). What makes giftedness? Reexamining a definition. *Phi Delta Kappan*, 60, 180-184.
- Renzulli, J. S. (2005). The three-ring conception of giftedness. In R. J. Sternberg & J. E. Davidson (Eds.), *Conceptions of giftedness* (2.Baskı, ss. 246-279). New York: Cambridge University Press.
- Sak, U. (2010). *Üstün zekâlılar tanınmaları eğitimleri özellikleri*. Ankara: Maya Akademi.
- Tannenbaum, J. A. (1983). *Gifted children: Psychological and educational perspectives*. New York: Macmillan.
- Tortop, H.S. (2015a). *Üstün yetenekliler üniversite köprüsü eğitim programı ÜYÜKEP modeli*. Düzce: Genç Bilge Yayıncılık
- Tortop, H.S. (2015b). *Üstün zekâlılar eğitiminde farklılaştırılmış öğretim müfredat farklılaştırma modelleri*. Düzce Genç Bilge Yayıncılık.
- Tortop, H.S. (2016). *ÜYÜKEP programı kapsamında yapılan aile eğitimlerinde sunulan yayınlanmamış aile görüşmeleri*.

